

מסורת הש"ס

(א) גיטין פ"ח. מנחות ל: ועיי' קדושין פ"ג ט"ז (ג) ו'ני מוס' מנחות ל: ד"ה וילפא'. (א) ו'ני הראש' קדושת ארון ויש בהן קדושת כהנים, (ב) ו'ני (מ"ט פ"ג ה"ד), (ג) ו'ני (ב"ב מט"ז א'), (ד) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (ה) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (ו) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (ז) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (ח) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (ט) ו'ני (פ"ט ט"ז א'), (י) ו'ני (פ"ט ט"ז א').

תורה אור השלם

1. ואנךך תשמענה דברך באחרךך לאמר זה הדרך לבו בו תאמינו ובי תשמעמילה.
2. וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחידים: ויחזקאל כ"ה כ"ה.
3. וידבר משה אית מלאכי ה' אל בני ישראל:

גיליון הש"ס

גמ' מסות דאפכי להו. גיטין פ"ג ע"א מנחות ל' ע"ב: שם מנין שמשמשין בבת קול. ע' תו"ע פ"ט מ"ז ד"מנחות:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה גוללו וכו' וארבעים תיבות יש בתורה. י"ב פי בתורה ה' תיבות ע"ה מלות ה' ביה ט"ו כ' ע"ה מנחות ה' תיבות ופסוקי האל תמים דרכו עד וזמנו אלהים יש ג"כ כ' תיבות: (ב) בא"ד ולתכלה הוא גוללו. י"ב ע"א: ודמלת כ"ה יהודה שאינו מחוייב לגוללו וקודם הכרעה היינו דלא עבד חסור לניהו ואת הספקן פתחו ולבין אכל אס סתמו ומבין עדיף עמי הלך לתכלה כ"ה:

מוסף רש"י

משום דאפכי להו. הלך אס לא חסרו אלא טס החמסם לא הי ידעי אהיא מתני לשת קיימי (גיטין כ"ח). ספר תורה ע"פ: אכל על ידי מעטפת (פ"ט ט"ז). הדרן ע"ף מסכת מגילה

בני העיר פרק רביעי מגילה

לב.

עין משפט גור מצוה

צא א מיי פ"ב מהל' מפלה הלכה ה' סגמ עשין יט טושי"ע א"ח סימן קלט סעף ד:
צב ב מיי ס"ה הלכה י"א טושי"ע א"ח סימן קמה סעף א:
צג ג מיי פ"י מלמט ס"ה הל' ד טושי"ע א"ח סי' קנד סעי' ז וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף י:
צד ד מיי פ"ב מהל' מפלה הל' ד סגמ עשין יט טושי"ע א"ח סי' קלט סעף ג:
צה ה ו מיי טושי"ע טס סעי' ד:
צו ו טושי"ע טס סעי' א:
צז ז מיי טס הל' י"ז:
צח ח מיי פ"י מהל' סעי' הל' ו טושי"ע טס סעיף א וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף ד:
צט ט טושי"ע א"ח סימן קמה סעף ה:
ק כ מיי פ"ג מהל' מפלה הלכה ה':

רבינו חננאל

ת"ר פותח ורואה, מבין וקורא, דברי ר' יהודה. והלכה כמותו. מפני מה אמרו הקורא בתורה לא יסייע לתורגמן, כדי שלא יאמר תרגום סתומא בתורה. אמר שמואל הלוחות והבימות, פי החלק של מעלה ושל מטה ושל בין הדפין של ספר תורה. אין בהן משום קדושה, א' כלומר אם יכלה ויעזב ויחתך החלק שבו אין בו משום קדושה. אמר ר' יוחנן הגולל ספר (כ"ה) [תורה צ"ח] שייעמידנו על התפוח. פי שאם יקרע יקרה ויבדל. ובוד אמר הגולל ספר כ"ה, פי מבחוץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו. (ה) הכן החיצון שם גולל מן הכרך הפנימי, שאם יגולל על הפנימי מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדק במחוץ החיצון מהדק הפנימי. ואמר ר' יהושע בן לוי יי שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שבר כנגד כולם. ואמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול, ששאר אוחנין משמעו דבר מאחריו. וי' והוא דשמע קל בברא במתא וקל איתמא דברא, והוא דאמר חין קין או לאו לאו. ועוד אמר הקורא בלא נעמה והשוכה בלא זמירה [וכר']. ומתהוין משום דלא ידע לבסומי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים ולא יחיו חכמים היושבים ביה. אלא הכי קאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואינון נוחין זה את זה בהלכה, עליהם ומושפטים לא יחיו חכמים היושבים בעיר אחת ואינון נוחין זה לזה בהלכה, עליהם

הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה. פירש בערוך (ג) גלויני ספר תורה שלמעלה ושלמטה ושל בין דין דף לדף וקשיא דהא פרק כל כתיבי (שבת דף קטו). מנן כהד"ס דמטמאין את הידים ויש לומר דהתם ר"ל כל זמן שהן ממוזגין כספר תורה והכא מיירי היכא דגזיזי ואכתי קשה שהרי התם מיציעיא לן היכא דגזיזי אי ש"ס קדושה אי לאו ואמאי לא פשיט ליה מהכא: **גולל** מבחוץ וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים. פ"ח

משום דאפכי להו ת"ר פותח ורואה גולל ומברך והוור וקורא ופותח ורואה ומברך וקורא מאי טעמא דרבי מאיר כדעולא דאמר עולא מפני מה אמרו יקורא בתורה לא יסייע למתורגמן כדי שלא יאמרו תרגום כתוב בתורה הכא נמי כדי שלא יאמרו ברכות כתובין בתורה ורבי יהודה תרגום איכא למויטעי ברכות ליכא למויטעי אמר רבי זירא אמר רב מתנה הלכה פותח ורואה ומברך וקורא וליכא הלכה כר' יהודה *משום דאפכי להו אמר ר' זירא אמר רב מתנה הלוחות והבימות אין בהן משום *קדושה אמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן יהגולל ספר תורה צריך שייעמידנו על התפר ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן הגולל ספר תורה גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים ויכשהו מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן עשרה שקראו בתורה יהגולל שבהם גולל ספר תורה יהגוללו נוטל שכר כולן דאמר ר' יהושע בן לוי עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן *שכר כולן סלקא דעתך אלא אימא קיבל שכר כנגד כולן ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן *מנין שמשמשין בבת קול שנאמר יאזניך תשמענה דבר מאחרךך לאמר והני מילי דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא והוא דאמר הין הין והוא דאמר לאו לאו ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא נעמה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב **אומר** וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים וגו' מתקף לה אבוי משום דלא ידע לבסומי קלא משפטים לא יחיו בהם קרית ביה אלא כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואינון נוחין זה את זה בהלכה עליהם ומושפטים לא יחיו בהם *אמר רבי פ"רןך אמר רבי יוחנן *כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אימא נקבר ערום בלא מצות אמר רבי ינאי כריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה אומב תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה: *וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר *במשה תיקן להם ישראל שיהיו שואלין ודורשין בעניניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

גדול שבוכלו גולל. פי שהוא כדבור וגם ל"פ שהוא גדול שכולו כ"ה הוא ליטול שכר כנגד כולם כדאמר רבי יהושע:

מנין שמשמשין בבת קול.

צירושלמי (שבת פ"ק גמ' אשה) טני כתיבי לא מנחשו ולא מעונינו ואף ע"פ שאין יחוש יש סימן: **והשונה** בלא זמרה. שהיו רבינן לשנות המשניות צומרה לפי שהיו שונין אותן על פה וע"י כן היו מזכרים אותן: **בלא** אותה מצוה. י"מ מנות אחיה וקשה מאי רבותא פשיטא שאין לו שכר כיון שלא עשה המלוה כהוגן לכן פירש ריב"א בלא אותה מלוה שעשה צמותה שעה שאס אחז ספר תורה ערום וקראו בו לן ון שכר מן הקריאה וכן אחזו לגוללו או להגיהו אכל אחזו במטפחת אורך ימים ציימנה בשמאלה עושר וכבוד:

הדרן ע"ף בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יוחנן האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' ינאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא משפחת. (פיסקא) מצוותן שיהיו קורין כל אחד ואחד בזמנו. ת"ר משה תיקן ישראל שיהיו שואלין ודורשין הלכות הפסח ועצרת בעצרת והחג בחג. הדרן ע"ף בני העיר

סליקא מסכת מגילה, שבה לרב עליה, ברבה ותהלה, תפארת וצוהלה, ירום קרנו למעלה:

(א) פי' בתוס' כגון ד"ה הלכות מה שהקשו על פירוש הערוך שהוא כפירוש רבינו ואמנם לפי מש"כ רבינו דמיידי אס כלה הכתב וגמ' א"ש ועשין זה מירך הש"ס בשבת קטו בלא שאני ע"ש הש"ס. (ב) אולי י"ל הכך החילוק יגולל על הכרך הפנימי שאם יגולל מן הפנימי על החילוק יפול החילוק וכו' וכו'.